

Bruselj, 8. maj 2018
(OR. en)

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0113 (COD)**

8560/18
ADD 3

DRS 21
CODEC 719
IA 119

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	25. april 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	SWD(2018) 142 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK OCENE UČINKA Spremni dokument predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede uporabe digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb ter predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede čezmejnih preoblikovanj, združitvev in delitev

V prilogi vam pošiljamo dokument SWD(2018) 142 final.

Priloga: SWD(2018) 142 final

Bruselj, 25.4.2018
SWD(2018) 142 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede uporabe digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb

ter

predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede čezmejnih preoblikovanj, združitvev in delitev

{COM(2018) 239 final} - {COM(2018) 241 final} - {SWD(2018) 141 final}

Povzetek

Ocena učinka svežnja prava družb EU: izkoriščanje digitalnih rešitev in določitev učinkovitih pravil za čezmejne operacije ob spoštovanju posebnih pravic v nacionalnem socialnem in delovnem pravu

A. Nujnost ukrepanja

Zakaj? V čem je težava?

Nacionalni predpisi o uporabi digitalnih orodij (npr. za registracijo in vpis dokumentacije v poslovni register) se bodisi od države do države razlikujejo bodisi ne obstajajo, veljavna zakonodaja EU pa določa le zelo omejeno uporabo takih orodij. Zlasti manjkajo določbe o registraciji družb prek spleta. Ta nezmožnost uporabe ustreznih digitalnih orodij je ovira za družbe, ki uveljavljajo svojo pravico do svobode ustanavljanja. Podobno imajo družbe zaradi neobstoja zanesljivega pravnega okvira EU za čezmejne delitve in preoblikovanja ter zaradi pomanjkljivosti sedanjih pravil EU o čezmejnih združitvah težave pri dostopanju do trgov v drugih državah članicah in morajo pogosto poiskati drage alternative neposrednim postopkom. To jih lahko odvrne od čezmejnega poslovanja, kar še zlasti velja za MSP. Zadevne zainteresirane strani (zaposleni, upniki, manjšinski delničarji in druge tretje osebe) se v čezmejnih primerih soočajo z negotovostjo glede svojih pravic in zaščite. K takemu stanju prispevajo različna nacionalna kolizijska pravila.

Kaj naj bi prinesla ta pobuda?

Cilj je oblikovati enotni trg, ga poglobiti ter povečati njegovo pravičnost in predvidljivost, in sicer tako, da začnejo družbe v večji meri odgovorno izkoriščati priložnosti, ki jih nudi enotni trg. Pobuda naj bi spodbudila ustvarjanje novih delovnih mest, rast in naložbe ter imela še posebej pozitiven učinek na MSP. Pričakuje se tudi, da bo nudila podporo oblikovanju enotnega digitalnega trga z boljšo uporabo digitalnih tehnologij v celotnem življenjskem ciklu družbe. Družbam naj bi zagotovila večjo pravno varnost in dosegla znižanje stroškov ter obenem poskrbela za učinkovito zaščito zaposlenih, upnikov, manjšinskih delničarjev in tretjih oseb. Na splošno se pričakuje, da bo zagotovila uravnotežen okvir, znotraj katerega gre uporaba svobode ustanavljanja, določena v Pogodbi EU, z roko v roki z varstvom posebnih pravic v nacionalnem socialnem in delovnem pravu, v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic. Pobuda bo dopolnjevala druge pobude EU, kot je enotni digitalni portal.

Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?

Obravnavanje teh težav na ravni EU prinaša očitno dodano vrednost. Sedanje težave so večinoma posledica različnih nacionalnih pravil, pomanjkanja ustreznih pravil ali potrebe po posodobitvi sedanjih pravil EU. Države članice z ločenim ukrepanjem ne morejo zadovoljivo odpraviti ovir za svobodo ustanavljanja, ker bi morali biti nacionalni predpisi in postopki medsebojno usklajeni, da bi delovali v čezmejnih primerih. Podobno države članice same ne morejo vzpostaviti zaščitnih ukrepov za zainteresirane strani v čezmejnih primerih. Sodišče je večkrat priznalo, da vseh razlik v nacionalnih predpisih ni mogoče rešiti s sodno prakso, temveč jih bo morda treba obravnavati s prihodnjo zakonodajo ali konvencijami (C-81/87, točke 21 do 23, C-208/00, točka 69, C-210/06, točka 108).

B. Rešitve

Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?

Obravnavane so bile številne možnosti politike za izboljšanje uporabe digitalnih orodij in postopkov, čezmejnih združitvev, delitev in preoblikovanj ter za reševanje pravnih sporov. Za vsako od teh področij politike so bile izbrane prednostne možnosti. Prednostne možnosti za izboljšanje uporabe digitalnih orodij in postopkov bi uvedle usklajena pravila o spletni registraciji družb in podružnic in vpisu dokumentacije o družbi ter večjo preglednost informacij, povezanih z družbo, v poslovnih registrih. Za čezmejne operacije bi prednostne možnosti za informiranje delavcev, njihovo vključevanje v posvetovanje in njihovo pravico do soodločanja pomenile i) uvedbo ciljno usmerjenih sprememb obstoječih pravil o čezmejnih združitvah, ii) njihovo uporabo tudi za čezmejne delitve in preoblikovanja ter iii) uvedbo posebnih ukrepov za čezmejne delitve in preoblikovanja zaradi zaznanega večjega tveganja za delavce, ki je povezano s takimi operacijami. Prednostne možnosti bi uvedle tudi usklajena pravila za zaščito upnikov in manjšinskih delničarjev v vseh čezmejnih operacijah. Prednostna možnost za čezmejna preoblikovanja bi pomenila uvedbo pravil in postopkov, v skladu s katerimi bi države članice morale za vsak primer posebej oceniti, ali zadevno čezmejno preoblikovanje predstavlja umetno ureditev, ki je namenjena pridobitvi neupravičenih davčnih ugodnosti ali neupravičeni omejitvi pravic delavcev, manjšinskih delničarjev ali upnikov. Za kolizijo zakonov bi prednostna možnost uskladila zadevna pravila, zlasti

navezno okoliščino, ki temelji na kraju pridobitve pravne osebnosti družbe. Na splošno se prednostne možnosti med seboj dopolnjujejo in skupaj prispevajo k ciljem politike pobude. To pomeni, da bi sveženj dosegel največji učinek, če bi bil sestavljen iz vseh petih področij politike. Vendar so področja politike samostojna in bi sveženj lahko sestavljale le nekatere izmed njih.

Kdo podpira katero možnost?

Na podlagi rezultatov posvetovanj z zainteresiranimi stranmi so usklajena pravila v zvezi z digitalnimi orodji in postopki deležna močne podpore večine držav članic in podjetij, medtem ko po mnenju sindikatov niso prednostna naloga, notarji pa so proti. Usklajena pravila o čezmejnih preoblikovanih podpirajo vse zainteresirane strani, zlasti vse tiste, ki so sodelovale v javnem posvetovanju iz leta 2017. Čezmejne delitve podpirajo države članice, podjetja in notarji, sindikati pa ne. Potrebo po spremembi direktive o čezmejnih združitvah priznavajo vsi sodelujoči razen notarjev, čeprav so sodelujoči mnenja, da je manj pomembna. Glede kolizije zakonov države članice in podjetja, ki so odgovorili na posvetovanje iz leta 2017, podpirajo predlagane ukrepe, medtem ko sindikati in notarji ne vidijo potrebe po ukrepanju na ravni EU.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Pobuda bi podjetjem omogočila, da se v celoti registrirajo ter vpišejo in spreminjajo svoje podatke v poslovnih registrih prek spleta. Za nova podjetja, registrirana v EU, prihranki zaradi uvedbe spletne registracije po ocenah znašajo 42–84 milijonov EUR. Poleg tega bi podjetja lahko nekatere informacije vpisala samo enkrat, zainteresirane strani pa bi imele lažji dostop do informacij o podjetjih v poslovnih registrih. Nova pravila o čezmejnih delitvah in preoblikovanih naj bi omogočila prihranek med 12 000 in 37 000 EUR na operacijo pri delitvah ter med 12 000 in 19 000 EUR na operacijo pri preoblikovanih, čeprav bo točno zmanjšanje stroškov odvisno od končnih postopkovnih pravil in z njimi povezanih stroškov zagotavljanja skladnosti. Pričakovan je pozitiven socialni učinek varstva pravic, povezanih s soodločanjem delavcev, in boljšega informiranja delavcev v čezmejnih operacijah. Upniki in manjšinski delničarji bi imeli koristi od usklajene zaščite in posledično pravne varnosti. Kolizijska pravila bi izboljšala pravno varnost in tako prinesla gospodarske koristi.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Pobuda bi od držav članic zahtevala sprejetje pravil in vzpostavitev ali prilagoditev sistemov, ki bi podjetjem omogočili registracijo prek spleta. Vendar pa izkušnje iz držav, ki so že digitalizirale svoje postopke registracije in vpisa dokumentacije, kažejo, da se stroški, povezani s takim razvojem, hitro povrnejo, delovanje javne uprave pa postane učinkovitejše. Čeprav pobuda ne vpliva na vlogo notarjev kot tako, bi bilo v nekaterih državah članicah način opravljanja notarskih storitev morda treba prilagoditi v skladu s prednostnimi možnostmi in že veljavno zakonodajo (npr. uredbo e-IDAS). Porast čezmejnih operacij bi lahko privedel do neto zmanjšanja števila podjetij v nekaterih državah članicah in neto povečanja v drugih. To bi lahko negativno vplivalo na obdavčitev v nekaterih državah članicah, kar pa bi bilo mogoče ublažiti z uvedbo zaščitnih ukrepov pred tveganji socialnih in davčnih zlorab.

Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?

Predlagani ukrepi bi še posebej pozitivno vplivali na MSP, zlasti na mala in mikropodjetja, saj ta najbolj potrebujejo nova pravila o čezmejnih operacijah. Ta podjetja si ne morejo privoščiti dragih, posrednih ali zaporednih čezmejnih operacij. Enako velja za predlagane ukrepe za izboljšanje uporabe digitalnih orodij, ki jih najbolj potrebujejo manjša podjetja, da zmanjšajo stroške in ostanejo konkurenčna. Pravna varnost, ki jo zagotavljajo kolizijska pravila, bi prav tako koristila tem podjetjem.

Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?

Največji izziv bi bil vzpostavitev ali prilagoditev infrastrukture, ki bi omogočila uporabo digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb. Kljub temu, kot je obrazloženo pri stroških prednostne možnosti, naj to zaradi ekonomije obsega ne bi imelo večjih negativnih učinkov na nacionalne proračune in uprave.

Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?

Sveženj bi imel pozitiven učinek na konkurenco in konkurenčnost z izboljšanjem poslovnih priložnosti na enotnem trgu. Uvedba usklajenih pravil o uporabi digitalnih orodij in čezmejnih operacij bi omogočila lažje in bolj stroškovno učinkovito ustanavljanje družb doma in čez mejo ter uvedbo operacij v drugih državah članicah. Povečanje učinkovitosti za podjetja bi lahko imelo pozitiven učinek na potrošnike v smislu cene in ponudbe. Podjetja bi se lahko bolje prilagodila tržnim razmeram (npr. spremenljive poslovne priložnosti), kar bi povečalo konkurenco. Uporaba digitalnih orodij bi morala spodbuditi podjetništvo in inovativnost, saj bi ponudila več

priložnosti za ustanavljanje inovativnih zagonskih podjetij. Glede čezmejnih operacij podjetij bi v primerjavi s sedanjim stanjem sveženj zagotovil boljšo zaščito delavcev na celotnem enotnem trgu.

D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?

Politiko bi bilo treba pregledati 5 let po sprejetju ali prenosu zadevnih pravil.